

BOSHLANG‘ICH TA‘LIMNING AHAMIYATI VA O‘QUVCHILARNI O‘QITISH USULLARI

¹Ollamurodova Feruza, ²Nurullayeva Nafis, ³Abdukarimova Shohzoda, ⁴Muhayyo
Tohirova

^{1,2,3} Nizomiy nomidagi TDPU talabalari.

⁴Toshkent viloyati Zangiota tumani 14-umumiy o‘rta ta‘lim maktabi ona tili va adabiyot fani
o‘qituvchisi

Muhayyotohirova1616@gmail.com

<https://doi.org/10.5281/zenodo.10810871>

Annotatsiya. Boshlang‘ich ta‘lim, har bir yosh avlod uchun hayotning eng muhim bosqichlaridan biridir. Bu bosqich, o‘quvchi uchun barcha paydo bo‘lgan imkoniyatlardan foydalanishga imkon beradi va uni mustahkamlashga yordam beradi. O‘quvchilarni o‘qitishda esa, amaliyot va nazariy bilimlar tug‘ilishi, o‘quvchining o‘z faoliyatini o‘zlashtirishga imkoniyat yaratadi. O‘qitish usullari, o‘quvchilarga nazariy bilimlarni amalga oshirishda va ularni mustahkamlashda yordam beradi.

Kalit so‘zlar: pedagogika, ta‘lim, boshlang‘ich, yoshlar, ilm-fan, tarbiya, o‘quvchi, bilim, o‘qituvchi, maktab.

Аннотация. Начальное образование является одним из важнейших этапов жизни каждого молодого поколения. Этот этап позволяет ученику использовать все возникающие возможности и способствует его укреплению. В обучении студентов рождение практических и теоретических знаний создает возможность овладения студентами собственной деятельностью. Методы обучения помогают студентам реализовать и закрепить теоретические знания.

Abstract. Primary education is one of the most important stages of life for every young generation. This stage allows the student to use all the opportunities that arise and helps to strengthen it. In teaching students, the birth of practical and theoretical knowledge creates an opportunity for students to master their own activities. Teaching methods help students to implement and consolidate theoretical knowledge.

Bugungi kunda ta‘lim o‘qituvchi va o‘quvchilarning hamkorligidagi faoliyati hisoblanadi. Shu jarayonda kishilarning taraqqiyoti uning ma‘lumoti va tarbiyasi ham amalga oshadi. Dars o‘tish jarayonida o‘qituvchilar o‘z bilimi va malakalarini mashg‘ulotlar vositasida o‘qiluvchilarga yetkazadi. Dars jarayonida o‘qituvchi hamda o‘quvchilarning Dars paytidagi hamkorligi, yosh avlodning mustaqil ishlashiga imkon yaratadi.

Prezidentimiz Shavkat Mirziyoyev “Yangi O‘zbekiston strategiyasi” kitobida shunday so‘zlarni ta‘kidlab o‘tgan Jonajon Vatanimiz O‘zbekistonni eng rivojlangan davlatlar, qatoriga olib chiqish sharaflari va ayni paytda nihoyatda mas‘uliyatli vazifa”. Xuddi shunday mas‘uliyatli vazifani bajarishda boshlang‘ich sinf o‘qituvchilari muhim rol o‘ynaydi. Ta‘limning rivojlanishi – bu ta‘lim tizimida yangiliklar, texnologiyalar va metodikalar o‘rnatilishini anglatadi. Ta‘limning rivojlanishi, o‘qituvchilar va o‘quvchilar uchun yangi imkoniyatlarni yaratishga yordam beradi va ta‘lim jarayonini yanada samarali qiladi. Boshlang‘ich sinf o‘quvchilariga bilim berishda asosan tarqatmali materiallardan ko‘rgazmali qurol sifatida foydalanish joiz. Tarqatmali materiallarni tayyorlashda birinchi o‘rinda o‘quvchilarga o‘tilayotgani mavzu muhim ahamiyatga ega. Jumladan, mavzuga mos ko‘rgazma tayyorlashning bir qator qonun-qoidalari mavjud, xususan:

Ko‘rgazma qurollarni tayyorlashda mavzuning asosiy mazmunidan kelib chiqib yoritish;

❖ olingan bilim dars davomida yoki sinfdan tashqarida ta'lim oluvchilar bilan mustaqil muhokama qilinishiga erishish;

❖ o'quvchilarning diqqatini mustaqil fikrlash, ijodiy izlanishga chorlay olish; ta'lim oluvchilarni dars jarayonida faol bo'lishga yo'naltirish;

❖ o'quvchilarning olgan bilimlarini nazorat qilish va baholay olish;

❖ ta'lim oluvchilar qo'lga haddan tashqari ko'p tarqatmali materiallarning berilmasligi;

❖ sarlavhalarni bosh harflar bilan yozish, bir matn uchun 2-3 ta tarqatmali materialga nom-kod berish (ajratishni osonlashtirish Matn shrifti 14 o'lchamdan kichik bo'lmasligi;

❖ Bir betda 50 tadan ko'p belgi (harf, qavs, undov kabilar) ishlatilmasligi;

❖ matnlar tushunarli, qisqa, aniq, ravon va oddiy bo'lishi;

Boshlang'ich ta'lim o'quvchilarni har bir mavzuga qiziqtirish va o'rganishga yo'l qo'yadi. O'quvchilarga nazariy bilimlarni o'rgatish va amaliy mashg'ulotlar orqali ma'lumotlarini oshirishga yordam berishi mumkin. Bu usullar o'quvchilarning muhokama, muzokaralar va tajribalarni qo'llashiga o'rgatadi. Ta'lim usullari o'quvchilarning ma'lumot olishlari va tushunchalarini oshirishda muhim ahamiyatga ega. Har bir inson uchun boshlang'ich ta'limning ahamiyati juda katta, chunki boshlang'ich ta'lim o'qituvchilari o'quvchilarga qanday yo'nalish bersa, ya'ni ta'lim bersa, bolaning rivojlanishi ham shunga bog'liq.

REFERENCES

1. <https://kun.uz/news/2019/11/27/boshlangich-sinfda-oqitishning-zamonaviy-texnologiyalaridan-foydalanish-usullari?q=%2Fuz%2Fnews%2F2019%2F11%2F27%2Fboshlangich-sinfda-oqitishning-zamonaviy-texnologiyalaridan-foydalanish-usullari>
2. SH. M. Mirziyoyev. Yangi O'zbekiston strategiyasi.
3. Sarvinoz Rahimjonova To'lqin qizi “TA'LIM JARAYONIDA KO'RGAZMALI VA TARQATMALI MATERIALLARDAN FOYDALANISH”